

บทที่ 1

บทนำ

1. ภูมิหลัง

สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว ได้รับการสถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2518 ยึดหลักการปกครองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว ซึ่งบัญญัติไว้ว่า รัฐแห่งสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว เป็นรัฐแห่ง ประชาธิปไตยประชาชน อำนาจอธิปไตยทั้งหมดเป็นของประชาชน โดยประชาชน และ เพื่อ ผลประโยชน์ของประชาชน ที่ประกอบด้วยประชาชนอยู่ในสังคมเช่น กรรมการ เกษตรกร นักเรียน ปัญญาชน เป็นต้น พลเมืองลาวทุกคนทั้งหญิงและชาย มีฐานะทางสังคม ระดับ การศึกษา ความเชื่อถือ และทุกคนเผ่าล้วนแต่มีความเสมอภาคกันในด้านกฎหมาย พลเมืองลาว หญิงและชายมีสิทธิเท่าเทียมกันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม-สังคม และครอบครัว (รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวฉบับปรับปรุงใหม่, 2546 : 28)

หลักการปกครองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชน ลาวฉบับปรับปรุงใหม่ในปี พ.ศ. 2546 บัญญัติไว้ว่า สถาปนาชาติเป็นองค์กรตัวแทนแห่งสิทธิ อำนาจ และผลประโยชน์ของประชาชนบรรดาเผ่า และทั้งเป็นองค์กรนิติบัญญัติ ที่มีสิทธิตกลง ปัญหาพื้นฐานของประเทศชาติ ติดตามตรวจสอบการเคลื่อนไหวขององค์การบริหาร ศาล ประชาชน และองค์การอัยการ สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว ได้แบ่งการปกครอง ท้องถิ่นออกเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นแขวง (จังหวัด) ชั้นเมือง (อำเภอ) และชั้นบ้าน (ตำบล) สำหรับ ภาษา และอักษรทางการมีชื่อว่า ภาษาและอักษรลาว ธงชาติของสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว มีพื้นสีฟ้า ขอบสีแดง และมีวงกลมที่เป็นสีขาวอยู่ตรงกลางของธงชาติ ส่วน เพลงชาติของลาวมีชื่อว่า “ชาติลาว” วันชาติของสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว เป็นวันเดียวกันกับวันสถาปนาประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว คือวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2518 สกุดเงินมีชื่อว่า “กีบ”

ในหลายทศวรรษที่ผ่านมา สตรีลาวได้ต่อสู้และผ่านหลายขบวนการในการ เปลี่ยนแปลงงาน และบทบาทของตนเองในการพัฒนาสังคมและประเทศ สตรีลาวได้มีส่วนใน

การพัฒนาประเทศหลายด้าน รัฐบาลได้มีการวางกรอบกฎหมายภายในที่อ้างอิงระเบียบหลักการด้านกฎหมาย ซึ่งรวมถึงการออกกฎหมายป้องกันสิทธิของสตรี รัฐธรรมนูญฉบับปี พ. ศ. 2534 และการให้สัตยาบันต่อกฎหมายปกป้องสิทธิของสตรี ในรัฐธรรมนูญฉบับปรับปรุงปี พ. ศ. 2546 ได้กำหนดสิทธิของ หญิง -ชายมีสิทธิเท่าเทียมกันทั่วประเทศ กฎหมายว่าด้วยการพัฒนาและปกป้องสตรีปี พ. ศ. 2547 ซึ่งประธานประเทศได้ออกรัฐคำรัสการประกาศใช้อย่างเป็นทางการในปี พ. ศ. 2548 ได้เพิ่มสิทธิต่างๆ ของสตรีมากขึ้น นอกจากนี้ กฎหมายฉบับนี้ยังได้เพิ่มความรับผิดชอบของภาครัฐ สังคม และครอบครัวต่อสตรีและเด็ก เป้าหมายของกฎหมายฉบับนี้คือลดล้างการจำแนกต่อสตรี ด้านการกระทำทารุณ-รุนแรงต่อสตรีและเด็ก ต่อต้านการค้าสตรีและเด็ก และสร้างเงื่อนไข-สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าร่วมและการตัดสินใจปัญหาของสตรีและเด็ก รัฐบาลได้มอบหมายให้องค์การสหพันธ์แม่หญิงลาวมีภาระหน้าที่ และบทบาทหลักในการปกป้องสิทธิของสตรี

ในอดีตสังคมลาวถือว่าสตรีเป็นเพศที่ต่ำต้อย และไม่มีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ และในการเข้าสู่ชีวิตทางการเมือง แต่ปัจจุบันสตรีลาวได้เข้ามามีบทบาทและเป็นแกนนำของหลายองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ตั้งแต่ระดับหัวหน้าหน่วยงานถึงระดับรัฐมนตรีกระทรวงต่าง ๆ จำนวนสตรีที่เป็นสมาชิกสภาแห่งชาติได้เพิ่มขึ้นจากจำนวน 8 คนในช่วงปี พ. ศ. 2535- พ. ศ. 2540 เป็น 25 คนในช่วงปี พ. ศ. 2545- พ. ศ. 2550 และเป็นครั้งแรกที่สตรีชนเผ่าลาวสูงได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นรองประธานสภาแห่งชาติของลาว จากการประกอบความคิดเห็นของคณะกรรมการ ซีคอ ของ สปป. ลาว 28 มกราคม พ. ศ. 2548

ในแผนยุทธศาสตร์เพื่อการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ-สังคม และเพื่อขจัดความยากจนแห่งชาติของรัฐบาลนั้น องค์การสหพันธ์แม่หญิงลาวได้ถูกมอบหมายให้ดูแล และทำหน้าที่ในการพัฒนา และในการปกป้องสตรี อย่างไรก็ตามในรายงานของรัฐบาลเกี่ยวกับการปฏิบัติสนธิสัญญาว่าด้วยการลดล้างทุกรูปแบบการจำแนกต่อสตรี ที่รายงานในกองประชุมที่นิวยอร์กในเดือนกรกฎาคมปี พ. ศ. 2548 ต่อคณะกรรมการ ซีคอ (CEDAW-Convention on Elimination of All Forms of Discrimination against Women) ได้ระบุไว้ว่าถึงแม้การปฏิบัติสนธิสัญญาว่าด้วยการลดล้างทุกรูปแบบการจำแนกต่อสตรี จะได้รับความสำเร็จในเบื้องต้นก็ตาม แต่ยังคงมีหลายอย่างที่ไม่สามารถบรรลุได้ตามเป้าหมายของสนธิสัญญารวมทั้งการศึกษาของสตรีที่ยังต่ำ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ยังจำกัด การดำรงคงตัวของบางประเพณี และวัฒนธรรมที่ล้าหลัง และบทบาทหญิง-ชาย

การใช้ความรุนแรงต่อเด็กก็เป็นปัญหาในสังคมทั่วไปของโลก โดยไม่มีความจำกัดทางด้านภูมิศาสตร์ ศีลวิ ชนชั้น ศาสนา และ วัฒนธรรม การใช้ความรุนแรงต่อเด็กเกิดขึ้นได้ในครัวเรือน โรงเรียน ถนน สถานที่ทำงาน สถานที่บันเทิง และ อื่น ๆ ผู้กระทำความรุนแรงอาจเป็นพ่อแม่ สมาชิกในครอบครัว ครู ผู้ดูแลเด็ก เจ้าหน้าที่ และตัวเด็กเอง การใช้ความรุนแรงต่อเด็กเกิดขึ้นได้ในครอบครัวที่มีงมี หรือ ยาจน และ ในประเทศที่มีงมี หรือ ยาจน การสำรวจเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงต่อเด็กในทั่วโลกขององค์การสหประชาชาติใน ปี พ. ศ. 2549 ได้ให้การยืนยันว่ามีการใช้ความรุนแรงต่อเด็กในทั่วโลก (World Report on Violence against Children, Paulo Sergio Pinheiro, 2006 : 16)

องค์การอนามัยโลก ได้ประเมินโดยประมาณว่ามีเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปีในทั่วโลก 40 ล้านคนประสบกับการใช้ความรุนแรง การทำร้าย และการละเลยไม่เอาใจใส่ อิงตามการสำรวจขององค์การสหประชาชาติในหัวข้อ “Speaking out” ที่ได้ทำการสำรวจกับเด็กในเขตเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก ประมาณร้อยละ 23 ของเด็กที่ให้การสัมภาษณ์บอกว่า พวกเขาถูกพ่อแม่ตีเมื่อกระทำความผิดสิ่งหนึ่งผิด (บทแถลงข่าวขององค์การสหประชาชาติ ในวาระประชุมปรึกษาหารือสำหรับเขตเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิกเกี่ยวกับการสำรวจขององค์การสหประชาชาติเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงต่อเด็ก ที่จัดขึ้นในระหว่างวันที่ 14 -16 มิถุนายน 2538 ที่บางกอก ประเทศไทย – Press Release on East Asia and the Pacific Regional Consultation on the UN Study on Violence against Children 14 – 16 June 2005, Bangkok, Thailand)

ความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก เป็นปัญหาสังคมซึ่งมีมานานและเป็นปัญหาสาธารณสุขที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน ความรุนแรงทางร่างกายต่อภรรยา (Physical violence against wives) คือ การที่สามีกระทำต่อภรรยาอันเป็นผลให้ภรรยาเกิดความเจ็บปวดหรือบาดเจ็บทางร่างกาย ตั้งแต่การบาดเจ็บเล็กน้อย ไปจนถึงการทำอันตรายจนถึงแก่ชีวิต (Gelles & Stuas, 1997 : 35) ลักษณะของการกระทำประกอบด้วย ผลัก ดึง ลาก กระชาก ตบตี ชกต่อย เคาะ ถีบ ขว้างปาสิ่งของ ใช้ความร้อนหรือสารพิษ และใช้อาวุธ ซึ่งอาจทำให้เกิดการบาดเจ็บตั้งแต่ฟกช้ำ มีบาดแผลฉีกขาด อวัยวะภายในได้รับอันตราย กระดูกหัก สมอองได้รับการกระทบกระเทือนและอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต องค์การอนามัยโลกได้รวบรวมผลการสำรวจการถูกสามีกระทำความรุนแรงทางร่างกายจากทั่วทุกทวีปรวมทั้งหมด 36 ประเทศที่ทำการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2525 ถึง พ. ศ. 2545 พบว่าในบางประเทศ มีสตรีประมาณร้อยละ 10

ที่ถูกทำร้ายร่างกายอย่างน้อย 1 ครั้งในช่วงชีวิตของการแต่งงาน บางประเทศพบได้สูงถึงร้อยละ 69 (World Health Organization – WHO, 1999 : 22)

การกระทำความรุนแรงต่อสตรีและเด็กนอกจากจะมีผลทางด้านร่างกายแล้ว ยังมีผลกระทบต่อจิตใจของสตรีและเด็กด้วย กล่าวคือทำให้สูญเสียความมั่นใจ อับอาย กลัวสังคม ไม่ยอมรับ มีความกดดัน เครียด ขวัญผวา และบางครั้งถึงกับคิดว่าตนเองสูญเสียคุณค่าความเป็นมนุษย์

การใช้ความรุนแรงต่อสตรีโดยเฉพาะต่อภรรยาไม่เพียงเกิดผลกระทบทางด้านร่างกายและจิตใจต่อภรรยาเท่านั้น แต่ยังเกิดผลกระทบต่อครอบครัว โดยเฉพาะบุตร มีการพบเห็นบ่อยครั้งที่บุตรได้รับบาดเจ็บจากการพลัดปลั่งเมื่อบิดาขว้างสิ่งของใส่มารดา และบางครั้งบุตรจะถูกบิดาทำร้ายโดยตรงเนื่องจากบุตรเป็นที่รักของมารดา นอกจากนั้นสตรีที่ถูกสามีทำร้ายอาจหาทางระบายโดยทำร้ายบุตรด้วย ผลกระทบอื่นๆ ที่มีให้เห็นในสังคมก็คือ เด็กที่บิดามารดาใช้ความรุนแรงต่อกันจะมีผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กได้ 2 ลักษณะคือ พฤติกรรมก้าวร้าวและบุคลิกภาพเก็บกด ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการศึกษาของเด็กได้ ส่วนผลกระทบต่อบุตรในระยะยาวนั้น เด็กจะเรียนรู้เฝ้าดูบิดาทุบัติมารดา และซึมซับพฤติกรรมความรุนแรง โดยผ่านการขัดเคาะทางสังคมแล้วแสดงพฤติกรรมความรุนแรงในอนาคต

การใช้ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กเป็นปรากฏการณ์ที่มีความสลับซับซ้อน จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมลักษณะของผู้ใช้ความรุนแรงส่วนหนึ่งเกิดจากระบบการขัดเคาะทางสังคม และความเชื่อที่มีมาช้านานหลายร้อยปีและมีมาตรฐานในสังคมที่แตกต่างกันระหว่างชายและหญิงทำให้เกิดความเชื่อว่า เพศชายเป็นเพศที่มีกำลัง มีสิทธิ ส่วนเพศหญิงเป็นเพศที่อ่อนแอจะต้องเชื่อฟังเพศชาย ส่วนเด็กก็ต้องเป็นผู้ที่เชื่อฟังผู้ใหญ่และยอมรับการกระทำของผู้ใหญ่โดยไม่มีสิทธิโต้แย้งใดๆ ทั้งสิ้น นอกจากนี้ อาจเกิดจากความผิดปกติทางจิต ตลอดจนประเพณีและกฎหมายที่มีช่องว่างให้สามีใช้ความรุนแรงต่อภรรยา หรือผู้ใหญ่ใช้ความรุนแรงต่อเด็ก เหล่านี้ล้วนส่งผลให้เกิดการใช้ความรุนแรงได้ทั้งสิ้น

ในสังคมลาวยังคงถือว่าการใช้ความรุนแรง เป็นเรื่องภายในครอบครัว และจะมีการพูดถึงน้อยที่สุดในหมู่สตรี จึงเป็นเรื่องที่ไม่แปลกที่มีการแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงในครอบครัวน้อยมาก อย่างไรก็ตาม การศึกษาวิจัยของหลายองค์กรที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ของสังคมลาวได้พบว่า ในสังคมลาวปัจจุบันมีปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัว โดยเฉพาะกับสตรีและเด็ก และเป็นสิ่งที่น่าเป็นห่วงมาก

นครหลวงเวียงจันทน์ เป็นเมืองที่ใหญ่อันดับหนึ่งของสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว ประชาชนที่อาศัยอยู่ในนครหลวงเวียงจันทน์ มาจากหลายท้องถิ่นที่แตกต่างกัน มีระดับวัฒนธรรม และ การศึกษาแตกต่างกัน มีการแข่งขันกันสูงในการทำงานประกอบเป็น อาชีพ และ อื่นๆ ปัจจุบันประชากรจำนวนมากกำลังเผชิญกับปัญหาอันมีผลมาจาก โลกยุค โลกาภิวัตน์ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสังคมโลก ได้แก่ ความไม่เสมอภาคของประชาชนทั้ง ภายในประเทศและระหว่างประเทศ การสื่อสารและการบริโภคแบบตะวันตก อิทธิพลจาก การค้าข้ามชาติ สภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรม การใช้ชีวิต แบบคนเมือง การเปลี่ยนแปลงทางระบาดวิทยาของเชื้อโรคติดต่อ ตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมที่มีผลต่อวิถีการทำงาน วิถีครอบครัว สังคมและ วัฒนธรรมที่มีการผสมผสาน เช่น การเกิดวัฒนธรรมการบริโภคอาหารตะวันตก การรับสารเคมี และ สารเสพติดต่างๆ เข้าสู่ ร่างกาย อันเนื่องมาจากการลองใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่คิดค้นขึ้น จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว มีผลทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนเปลี่ยนไป แนวโน้มปัญหาสุขภาพ และ ปัญหาทาง จิตที่มีผลจาก สังคม สิ่งแวดล้อมและ พฤติกรรมมากขึ้น และมีความเครียดในชีวิตประจำวัน มาก ขบวนการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดนี้ ได้ทำให้นครหลวงเวียงจันทน์ มีปัญหาทางสังคมมากขึ้น อย่างไม่เคยมีมาก่อน โดยเฉพาะกับสตรีและเด็ก หนึ่งในปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นกับสตรีและ เด็กเป็นปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการใช้ความรุนแรงทางด้าน จิตใจ ทางด้านร่างกาย และ ทางเพศ

ถึงแม้ว่าจะยังไม่มี การสำรวจเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในนคร หลวงเวียงจันทน์ แต่จากการสำรวจขององค์การสหพันธ์แม่หญิงลาว เกี่ยวกับการใช้ความ รุนแรงในครอบครัว ในปี พ.ศ. 2546 ที่ได้ทำการสำรวจใน 6 จังหวัดรวมทั้งนครหลวง เวียงจันทน์ และ จากการสำรวจขององค์การสหพันธ์แม่หญิงลาว เกี่ยวกับการใช้ความรุนแรง ต่อเด็กในครอบครัว และ โรงเรียนในปี พ.ศ. 2550 ที่ได้ทำการสำรวจใน 5 จังหวัดรวมทั้ง นครหลวงเวียงจันทน์ พบว่ามีการใช้ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในนครหลวงเวียงจันทน์นั้นมี จริง

ผู้วิจัยในฐานะเป็นพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานปกป้องเด็กขององค์กร UNICEF ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือแก่รัฐบาลลาวในการพยายาม แก้ไขปัญหาสตรีและ เด็กซึ่งหนึ่งในปัญหาเหล่านั้นก็มีปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อสตรีและ เด็ก ได้ตระหนักถึงปัญหาและความสำคัญของประเด็นที่ได้กล่าวมา จึงมีความสนใจที่จะ ทำการศึกษาเพื่อให้ทราบสาเหตุ ประเภท ระดับความรุนแรง และแนวทางในการแก้ไขปัญหา

การใช้ความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อสนเทศที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานของภาครัฐ องค์กรต่างๆ รวมทั้งบุคคลต่างๆ ในการวางแผนงาน การดำเนินงาน หรือการวิจัยต่างๆ เกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในอนาคต

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการศึกษาการใช้ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในนครหลวงเวียงจันทน์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

- 2.1 เพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดการใช้ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในนครหลวงเวียงจันทน์
- 2.2 เพื่อศึกษาประเภทของความรุนแรงที่มีต่อสตรีและเด็กในนครหลวงเวียงจันทน์
- 2.3 เพื่อศึกษาระดับของความรุนแรงที่มีต่อสตรีและเด็กในนครหลวงเวียงจันทน์
- 2.4 เพื่อเปรียบเทียบความรุนแรงที่สตรีและเด็กถูกกระทำ ความรุนแรง
- 2.5 เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสตรีและเด็กเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในอนาคต

3. ปัญหาการวิจัย

ในการศึกษาการใช้ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในนครหลวงเวียงจันทน์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดปัญหาที่ต้องการทราบดังนี้

- 3.1 สาเหตุต่างๆ ที่ทำให้เกิดการใช้ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในนครหลวงเวียงจันทน์มีสาเหตุใหญ่ๆ อะไรบ้าง
- 3.2 ประเภทของความรุนแรงที่มีต่อสตรีและเด็กในนครหลวงเวียงจันทน์ส่วนมากมีอะไรบ้าง
- 3.3 ความรุนแรงที่สตรีและเด็กถูกกระทำอยู่ในระดับใด
- 3.4 ความรุนแรงที่สตรีและเด็กถูกกระทำมีความแตกต่างกันหรือไม่
- 3.5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสตรีและเด็กที่ถูกกระทำ ความรุนแรงเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในอนาคตมีอย่างไรบ้าง

4. สมมติฐานการวิจัย

ในการศึกษาการใช้ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในนครหลวงเวียงจันทน์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ที่ ความรุนแรงที่สตรีและเด็กถูกกระทำมีความแตกต่างกัน

5. ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการศึกษาดังนี้

5.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ในการวิจัยคือ 9 เมืองของนครหลวงเวียงจันทน์ ได้แก่เมือง จันทบุรี สีโคดตะบอง ไชยเศรษฐา สีสัตตะนาก นาชายทอง ไชธานี หาดชายฟอง สังก์ทอง และ เมืองปากงึม

5.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.2.1 ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง สตรีและเด็กที่ถูกกระทำความรุนแรงที่อาศัยอยู่ใน 9 เมืองของนครหลวงเวียงจันทน์ ที่มารับบริการการปรึกษาหารือในศูนย์ให้การปรึกษาและปกป้องสตรีและเด็กในนครหลวงเวียงจันทน์ นับตั้งแต่ปี พ. ศ. 2548 ถึง พ. ศ. 2551 รวมทั้งสิ้น 300 คน

5.2.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้หมายถึงสตรีและเด็กที่ถูกกระทำความรุนแรงที่อาศัยอยู่ใน 9 เมืองของนครหลวงเวียงจันทน์ที่มารับบริการการปรึกษาหารือในศูนย์ให้การปรึกษา และ ปกป้องสตรีและเด็กในนครหลวงเวียงจันทน์ นับตั้งแต่ปี 2548 ถึง พ. ศ. 2551 โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) เพื่อเป็นตัวแทนของประชากร โดยวิธีการคำนวณทางสถิติตามวิธีการของทาโรยามานะ (Yamane, 1973 :727) จำนวน 170 คน

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

5.3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ กลุ่มที่มารับบริการการให้คำปรึกษาแบ่งเป็นสองกลุ่มคือ

- 1) กลุ่มสตรี
- 2) กลุ่มเด็ก

5.3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความรุนแรงที่มีต่อสตรีและเด็ก ซึ่งแยกออกเป็น 3 ประเภทความรุนแรง ได้แก่ ความรุนแรงทางด้านร่างกาย ความรุนแรงทางด้านจิตใจ และความรุนแรงทางเพศ

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาการใช้ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในนครหลวงเวียงจันทน์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะในการศึกษา ดังนี้

6.1 นครหลวงเวียงจันทน์ หมายถึงพื้นที่ 9 เมืองของนครหลวงเวียงจันทน์ ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว ได้แก่เมือง จันทบุรี สีโคดตะบอง ไชเชษฐา สีสัตตะนาก นาชายทอง ไชธานี หาดชายฟอง สังก์ทอง และ เมืองปากงึม

6.2 ความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก หมายถึง การกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งทำให้สตรีและเด็กเสียชีวิต กลายเป็นคนพิการ ได้รับบาดเจ็บโดยการถูกละเมิด ทรมาณ การกักขังหน่วงเหนี่ยว การข่มขืนกระทำชำเรา หรือการกระทำที่หยามช้ำต่าง ๆ โดยแยกออกเป็นสามประเภทความรุนแรง ได้แก่ ความรุนแรงทางด้านจิตใจ ความรุนแรงทางด้านร่างกาย และ ความรุนแรงทางเพศ

6.3 ความรุนแรงทางร่างกาย หมายถึงการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งกระทำต่อสตรีและเด็ก โดยทำให้เกิดการได้รับบาดเจ็บต่อร่างกายตั้งแต่บาดเจ็บเล็กน้อยไปจนถึงบาดเจ็บสาหัส โดยผู้วิจัยแยกกระตบการกระทำความรุนแรงออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับรุนแรงมากที่สุด ระดับรุนแรงมาก ระดับรุนแรงปานกลาง ระดับรุนแรงน้อย และ ระดับรุนแรงน้อยที่สุด

6.4 ความรุนแรงทางจิตใจ หมายถึงการที่บุคคลใดหนึ่งกระทำต่อสตรีและเด็ก โดยการแสดงออกด้วยวาจา ทำที่ และหรือการกระทำด้วยการพุดจาตูด การพุดประชดประชัน คำว่าด้วยคำหยามคาย ตะคอก ตวาด เปรียบเทียบเป็นสัตว์ประณามว่าชั่วช้า การพุดข่มขู่ การทำทำที่โกรธ การทำให้ขายหน้า การแสดงทำที่เฉยเมย การ โดดเดี่ยวไม่ให้คบกับคนอื่น

6.5 ความรุนแรงทางเพศ หมายถึง การกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งสร้าง ความเสียหายแก่สตรีและเด็ก เช่นการทำอนาจาร การบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืนกระทำชำเรา หรือการกระทำที่หยามช้ำต่างๆ ทางเพศ

6.6 สตรี หมายถึงผู้หญิงที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป

6.7 เด็ก หมายถึงหญิง - ชายที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีลงมา

7. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ในการศึกษาการใช้ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในนครหลวงเวียงจันทน์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าประโยชน์ที่จะได้รับและการนำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

7.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ในการวางแผน พัฒนา ปรับปรุง ควบคุมการบริการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของ ภาครัฐ องค์กร และบุคคลที่ทำงานเกี่ยวกับสตรีและเด็กให้ดียิ่งขึ้น

7.2 บุคคล และองค์กรต่างๆ สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปใช้ เป็นข้อมูลในการวางแผนงาน หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับสตรีและเด็ก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY